

Baserer WHO sin revisjon av strålevernspolitikken på regelrett juks?

Denne teksten ble først publisert på <http://einarflydal.com> den 21.08.2024

«JA» er konklusjonen i en omfattende og nøye analyse av Else Nordhagen og meg. Den ble publisert i forskningstidsskriftet *Reviews of Environmental Health* tidlig i sommer:

Gjennom en serie forskningsartikler som publiseres i serien «Environmental Health Criteria» (EHC) legger WHO nå grunnlaget for en revisjon av sine anbefalinger for strålevernet i alle verdens land. Norge er av de få land som følger WHO's linje slavisk – uten strengere restriksjoner, slik så mange andre land har for å kompensere for WHO's utilstrekkelige strålevernanbefalinger.

Utilstrekkelighet er så sin sak. Men utformer WHO sin linje basert på regelrett juks og bevisst tendensiøs forskning? Vår analyse viser at forskningen som skal legitimere WHO's linje, ikke bare har slagside, men til og med trekker konklusjoner som motsies av datagrunnlaget som den bygger på: Betydelige skadefunn på fostre i mors liv blir til «skader ikke påvist».

Tittelen på vår artikkel avspeiler våre funn: «*Skal WHO bygge neglisjering av RF-EMF-eksponeringsfarer på mangelfulle EHC-vurderinger? Kasusstudie viser hvordan konklusjonen «ingen fare» trekkes fra data som viser farer*».

Her får du essensen på norsk – og hele vår artikkel om du vil.

I den velrenommerte vitenskapelige publikasjonen *Reviews on Environmental Health* har vi publisert en grundig og detaljert kritikk av kvaliteten, gyldigheten og konklusjonen til den første i en serie systematiske gjennomganger av forskningslitteraturen om stråling fra trådløs teknologi og helse som nå gjøres gjennom Verdens helseorganisasjons (WHO) initiativ «The Environmental Health Criteria»-serien (EHC) (WHO EHC nr. 137).

Disse gjennomgangene er ment å vurdere forskningen på menneskeskapt radiofrekvent elektromagnetisk stråling, dvs. fra kilder som mobiltelefoner, WiFi, trådløse øreplugger, m.m.. Målet er å slå fast om forskningen kan gi belegg for skadelige helsevirkninger eller ikke. EHC-initiativet er svært viktig for hele jordens befolkning da den vil danne grunnlag for utvikling av videre standarder for bruk av trådløs teknologi.

De fleste lesere av en slik omfattende og lang gjennomgang som den vi har analysert, vil bare lese sammendraget, se på konklusjonen, men ikke sette seg inn i tallmaterialet og detaljer i arbeidsmetodene. Men det har vi gjort: Vi har gått gjennom de fleste detaljene i både tallmaterialet og metodene. Vi fant en betydelig slagside i metodikken og ved uthenting av data fra kildene. I tillegg fant vi en rekke feil. Både slagsiden og feilene ga støtte til

konklusjonen «stor usikkerhet i tallmaterialet, så ingen konklusjon kan trekkes». En slik konklusjon er velkjent fra bl.a. tobakksindustriens kamp for å slippe strengere regulering.

Slagsiden kan forklares ved at forfatterne følger strengt den såkalte «termiske tradisjonen», dvs. at de anser sterk oppvarming som eneste mulige årsak til skade og dermed har med i vurderingen og gir prioritet til forskning på stråling sterkere enn den som våre grenseverdier beskytter oss mot. Men de mange faktiske feilene ser ut til å være produsert bevisst, for alle bidrar til å øke usikkerheten i sannsynligheten for skade. På den måten underbygger de konklusjonen om «ingen konklusjon kan trekkes», som er et klassisk argument for å unngå regulering mens man lar forskerne fortsette å forske.

Vi brukte de samme dataene som gjennomgangen brukte, men korrigererte feilene. Da fant vi at de relevante studiene viser det stikk motsatte av konklusjonen: Dataene gir solid grunnlag for å hevde at det oppstår skade på dyremødre og deres fostre når de utsettes for stråling som tilsvarer den som mennesker utsettes for til daglig.

Slagsiden og de mange feilene fjerner dermed konklusjonens legitimitet og troverdighet, selv når den vurderes på premissene til den termiske tradisjonen. Litteraturgjennomgangen bør derfor trekkes tilbake. Og ettersom alle protokollene i EHC-initiativet er koordinerte, har alle tilsvarende slagsider og vil dermed gi mangelfulle og feilaktige resultater. Dette bør få vidtrekkende konsekvenser for hele WHO's EHC-prosess for vurdering av helseskader fra trådløs teknologi.

Gjennomgangen vi analyserte ble publisert i 2023, med tittelen: “Effects of Radiofrequency Electromagnetic Field (RF-EMF) exposure on pregnancy and birth outcomes: A systematic review of experimental studies on non-human mammals”. <http://dx.doi.org/10.1016/j.envint.2023.108178>

Vår studie er: Nordhagen, E. & Flydal, E. (2024). WHO to build neglect of RF-EMF exposure hazards on flawed EHC reviews? Case study demonstrates how “no hazards” conclusion is drawn from data showing hazards. Reviews on Environmental Health. <https://doi.org/10.1515/reveh-2024-0089>

Else Nordhagen og Einar Flydal, juli 2024

(EN er dr.scient. i informatikk, Universitet i Oslo, pensjonert forsker fra Telenor FoU; EF er cand.polit. og master i telekomstrategi, pensjonert seniorrådgiver fra Telenor FoU)

PS. Joda, du glettet ganske rett: Igjen er det sentrale ICNIRP-medlemmer som sitter ved roret i WHO og utformer og samordner protokollene for alle studiene i EHC-prosjektet, det vil si anvisningene for hvordan forskningen skal utføres, mens noen «nyttige idioter» utfører selve forskningsoppdraget. Forrige gang WHO/ICNIRP-folkene forsøkte det samme, ble det så store protester internasjonalt at arbeidet stanset – inntil nå. Mer om hvordan strålevernet svikter får du på seminaret 7. november på Litteraturhuset i Oslo. Forhåndspåmelding og billettsalg skjer på Hoopla: <https://bit.ly/3WuKUEO>